חשבונאות ניהולית 10697

פרק 3 - הקצאת עלויות משותפות

תוכן העניינים

1. כללי 1

הקצאת עלויות משותפות

שאלות

1) חברת "המגנט" מייצרת סוגים שונים של מוצרי שוקולד: עוגיות, עוגות וגלידה. החברה מכינה את המוצרים בתהליך ייצור משותף: מלוא חומר הגלם מוכנס למכונה אחת וממנו יוצאים המוצרים השונים.

במהלך שנת 2010 השקיעה החברה סכום של 100,000 ₪ ברכישת שוקולד כחומר גלם. כמו כן, במסגרת הליך ייצור משותף, השקיעה החברה 50,000 ₪ נוספים בחומרי הכנה. להלן נתונים נוספים:

	עוגיות	עוגות	גלידה	סה"כ
כמות יחידות	2,000	500	1,500	4,000
מחיר מכירה ליחידה (₪)	2	15	3	20

נדרשים:

א. הנח כי החברה בוחרת להקצות עלויות משותפות למוצרים השונים לפי שיטת "כמות יחידות".
בצע הקצאה של העלויות המשותפות למוצרים השונים של החברה.

ב. הנח כי החברה בוחרת להקצות עלויות משותפות למוצרים השונים לפי שיטת "מחיר מכירה".
בצע הקצאה של העלויות המשותפות למוצרים השונים של החברה.

ג. הנח כי בפני החברה אפשרות לבצע עיבוד נוסף למוצרים השונים, כך שניתן יהיה למכור את המוצרים בשוק במחיר גבוה יותר. יחד עם זאת, יש עלות הכרוכה בעיבוד מסוג זה.
מהו הפרמטר לפיו יש לקבל החלטה בדבר עיבוד נוסף?

2) חברת "הספרן" מייצרת ספרים שונים בהליך ייצור משותף. במסגרת הליך זה, החברה מייצרת ספרי ילדים, ספרי בישול וספרים בנושא היסטוריה.
עלות הייצור המשותף הינו 2,000 ₪.
להלן נתונים בדבר הליך הייצור המשותף:

	כמות יחידות מיוצרות	משקל ספר מיוצר
ספרי ילדים	100	2 ק"ג
ספרי בישול	20	3 ק"ג
ספרי היסטוריה	80	1 ק"ג
סה"כ	200	6 ק"ג

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

החברה מקצה עלויות משותפות לפי שיטת "משקל מוצר בודד".

להלן נתונים בדבר מחיר המכירה של הספרים, לאחר הליך הייצור המשותף.

סוג הספר	מחיר מכירה
ספרי ילדים	30 ₪
ספרי בישול	70 ₪
ספרי היסטוריה	50 ₪

לאחרונה, עלה בידי החברה לבצע עיבוד נוסף לכריכות הספרים, כך שהם יראו מהודרים יותר וניתן יהיה למכור אותם בשוק במחיר גבוה יותר.

להלן נתונים על עלות העיבוד הנוסף של ספרי החברה ומחיר מכירת הספרים לאחר העיבוד הנוסף:

סוג הספר	עלות עיבוד נוסף	מחיר מכירה לאחר עיבוד נוסף
ספרי ילדים	10 ₪	45 ₪
ספרי בישול	15 ₪	80 ₪
ספרי היסטוריה	20 ₪	60 ₪

נדרש:

1. בצע הקצאה של העלויות המשותפות בחברה למוצרים השונים המיוצרים.
2. קבע לגבי כל ספר האם החברה תבחר לבצע לו עיבוד נוסף.
3. הנח כי החברה הקצתה לספרי הילדים סכום של 1,000 ₪ מסך העלות המשותפת. בשנת 2010 מכרה החברה 80% מספרי הילדים שיוצרו. חשב את רווח החברה ממכירת ספרי ילדים.
4. ציין בקצרה מהו מוצר לוואי.

3) חברת "דון גרייפר" מייצרת ענבים בתהליך שבו מיוצרים מוצרים משותפים. לפניך מספר היגדים:

I. מוצר לוואי הוא מוצר עיקרי בפירמה עקב השפעתו המהותית על הרווחיות.

II. סכום העלויות המשותפות אינו משפיע על בחירת שיטה להקצאת עלויות משותפות למוצרים משותפים.

III. בתהליך ייצור משותף שהוא כדאי מהיבט הרווחיות, הקצאת עלויות משותפות לפי השיטה הכמותית בנקודת ההפרדה, בהכרח תציג רווח למוצר בכל אחד מהמוצרים המיוצרים בתהליך.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

בחר את התשובה הנכונה:

א. היגד I נכון.

ב. היגד II נכון.

ג. היגד III נכון.

ד. היגדים I ו-II נכונים.

ה. היגדים II ו-III נכונים.

4) חברת "דני-דין" עוסקת בייצור כלי נשק. בתהליך ייצור משותף מייצרת החברה שלושה מוצרים עיקריים ושני מוצרי לוואי.

הנהלת החברה החליטה כי החל משנת 2006, מוצרי הלוואי הם בגדר מוצרים עיקריים עבורה. כלומר, כל המוצרים במסגרת הייצור יוגדרו כ"עיקריים".

לפניך מספר היגדים:

I. ההחלטה תבטל את הצורך בהקצאת העלויות המשותפות למוצרים.

II. להחלטה לא הייתה כל השפעה על עלות המכר ועלות המלאי שידווחו בדוחות הכספיים לשנת 2006.

III. ההחלטה מהווה טעות חשבונאית ועומדת בניגוד לעקרונות חשבונאיים מקובלים.

בחר את התשובה הנכונה:

א. היגד I נכון.

ב. היגד II נכון.

ג. היגד III נכון.

ד. כל ההיגדים נכונים.

ה. כל ההיגדים שגויים.

5) לפניך מספר היגדים הדנים במטרה של ביצוע הקצאת העלות המשותפת לכל אחד ממוצרי התהליך:

I. מטרת הקצאת העלות המשותפת היא רק לספק מידע לצורך קבלת ההחלטה על כדאיות הייצור של כל אחד מהמוצרים המשותפים.

II. מטרת הקצאת העלות המשותפת היא לספק מידע לצורך קביעת מחיר המכירה ההוגן של כל אחד מהמוצרים המשותפים.

III. הקצאת העלות המשותפת מאפשרת את קביעת עלות המלאי ועלות המכר בדוחות הכספיים של הפירמה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

איזה/אלו מן ההיגדים הנ"ל נכון/נכונים?

א. היגד I נכון.

ב. היגד II נכון.

ג. היגד III נכון.

ד. היגדים I ו-II נכונים.

ה. היגדים I ו-III נכונים.

6) חברת "הליצן העצוב" מייצרת מוצרים משותפים בהליך ייצור משותף. ההחלטה אם לעבד מוצר מסוים מעבר לנקודת הפיצול (עיבוד נוסף) מצריכה שיקולים מסוימים.

בחר את ההיגד הנכון ביותר ביחס לשיקול האם לבצע עיבוד נוסף למוצר:

א. מחיר המכירה בנקודת הפיצול, עלויות העיבוד הנוסף, מחיר מכירה של המוצר מעובד.

ב. מחיר המכירה בנקודת הפיצול, עלויות העיבוד הנוסף, מחיר מכירה של המוצר מעובד, אפשרות אובדן בתהליך העיבוד הנוסף.

ג. עלויות הליך הייצור המשותף, הכמות המעובדת בתהליך הייצור המשותף, תמהיל המוצרים המשותפים המתקבלים בתהליך הייצור המשותף, מחיר המכירה של המוצר.

ד. כמות המוצרים אשר יוצרו במסגרת הליך הייצור המשותף, מחיר המכירה של המוצר לאחר נקודת הפיצול ללא התחשבות בעלות העיבוד הנוסף.

ה. כל ההיגדים שגויים.

7) מוצר לוואי מתייחס למוצרים:

א. שנוצרים אגב תהליך ייצור של המוצרים/מוצרים עיקריים.

ב. שנוצרים שלא במהלך הייצור הרגיל של המפעל.

ג. שערכם ליחידה גבוה ביחס לשאר המוצרים.

ד. שחייבים השקעה נוספת לצורך מכירתם.

ה. המוגדרים כאובדן לא נורמאלי במהלך הייצור.

8) לפניכם שלושה היגדים המתייחסים לתהליך בו מיוצרים מוצרים משותפים:

I. מוצר לוואי הינו מוצר הנוצר בתהליך ייצור משותף, וצריך להעבירו תהליך עיבוד נוסף על מנת למוכרו כמוצר לוואי.

II. הקצאת עלויות משותפות מסייעת למנהלים לקבל החלטה האם להעדיף למכור מוצר משותף בנקודת ההפרדה או להמשיך בעיבוד נוסף עד למכירתו הסופית.

III. בשיטת ערך הפדיון אנו מקצים את העלויות המשותפות לפי ערך המכירות הכולל של היחידות הנמכרות באותה תקופה.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

IV. סכום העלויות המשותפות בתהליך הייצור אינו משפיע על בחירת שיטת הקצאת העלויות המשותפות למוצרים השונים.

בחר את התשובה הנכונה:

א. היגד I נכון.

ב. היגד II נכון.

ג. היגד III נכון.

ד. היגד IV נכון.

ה. היגדים II ו-III נכונים.

9) מפעל שוקולד מייצר מוצרים שונים באמצעות ייצור משותף.
החברה מייצרת שני מוצרים בלבד: שוקולד לבן ושוקולד חום.
בשלב הראשון, חומר הגלם עובר עיבוד במחלקת חומרי גלם במפעל.
מכל טון חומר גלם מפיקים 600 ק"ג שוקולד לבן ו-300 ק"ג שוקולד חום.
בשלב זה המוצרים עדיין במצב חומר גלם ולא ניתנים למכירה.

בשלב השני, החומר עובר ממחלקת חומר גלם למחלקת עיבוד.
במחלקה זו כל חומר גלם עובר הליך עיבוד נפרד.

שוקולד לבן עובר עיבוד במחלקה א'.
החברה מעבדת את מלוא חומר הגלם לכדי מוצרים.
שוקולד חום עובר עיבוד במחלקה ב'. במסגרת הליך העיבוד במחלקה זו ישנם אובדנים בגובה 20% והם נזרקים לפח. למען הסר ספק, לא ניתן למכור את האובדנים בשוק.

להלן נתונים אודות פעילות החברה בחודש מאי 2011:

א. במחלקת ההכנה עובדו 500 טון חומר גלם, שנרכשו בעלות של 2 דולר לק"ג. תזכורת: ב-1 טון יש 1,000 ק"ג.

ב. עלויות ההמרה בייצור היו:
במחלקת ההכנה-680,000 דולר.
במחלקה א'-700,000 דולר.
במחלקה ב'-490,000 דולר.

ג. בתחילת החודש לא היו כל מלאים במפעל.

ד. בסוף החודש לא היה במפעל כל מלאי בתהליך.

ה. המפעל מכר 75% מהיחידות שיוצרו במשך החודש, מכל אחד מהמוצרים.

ו. מחיר המכירה בעבור שוקולד לבן הוא 10 דולר לק"ג, ואילו לשוקולד חום הוא 14 דולר לק"ג.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

הנח כי המפעל מקצה עלויות משותפות לפי יחס יחידות פיזיות בנקודת ההפרדה. מהו הרווח אותו רשמה החברה ממכירת שוקולד לבן?

א. 430,000
ב. 1,180,000
ג. 885,000
ד. 1,410,000
ה. 605,000

הנח כי המפעל מקצה עלויות משותפות לפי שיטת "ערך מימוש נטו בנקודת ההפרדה", מהו הרווח אותו רשמה החברה ממכירת שוקולד חום?

א. 319,000
ב. 617,000
ג. 463,000
ד. 197,000
ה. 374,000

לאחרונה התכנס דירקטוריון המפעל לישיבה, בה דנו החברים בהצגת דוחות כספיים. החברה מבקשת לקבוע שיטת ייחוס עלויות משותפות אשר תביא למקסימום את רווחי המפעל. בבדיקה שערכה החברה, עלה כי החברה מוכרת שוקולד לבן וחום בכמות זהה. כמו כן, אין לחברה מלאי פתיחה של מוצרים גמורים.

בחר את האפשרות הנכונה:

א. סך רווח המפעל השנה זהה בכל שיטת ייחוס עלויות בו תבחר.
ב. סך רווח המפעל השנה שונה בכל שיטת ייחוס עלויות בה נבחר עקב קיומו של מלאי סגירה.

10) חברת "המזור" הינה יצרנית תרופות לכאבי גב.
לחברה שלושה מוצרים: מוצר א', מוצר ב' ומוצר ג'. המוצרים מיוצרים בהליך ייצור משותף.
נכון ליום 31.03.2010, ברשות החברה יחידות במלאי כדלקמן:

המוצר	מספר יחידות	עלות כוללת ב-₪
מוצר א'	4,400	10,000
מוצר ב'	6,000	8,000
מוצר ג'	5,000	5,000

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

להלן נתונים על ייצור תרופות על ידי החברה ברבעון השני לשנת 2010:

- החברה ייצרה 24,000 יחידות ממוצר א'.
- החברה ייצרה 36,000 יחידות ממוצר ב'.
- החברה ייצרה 40,000 יחידות ממוצר ג'.

עלויות הייצור המשותפות של החברה הסתכמו ברבעון זה ל-143,510 ₪.

להלן נתונים לגבי מחיר המכירה של המוצרים:

- מוצר א': 3.5 ₪.
- מוצר ב': 2 ₪.
- מוצר ג': 1.75 ₪.

נתונים נוספים:

- לחברה אין מלאי תוצרת בעיבוד בסוף רבעון.
- נכון לסוף הרבעון השני, לחברה לא נותר כל מלאי במחסניה.

הנח כי החברה מייחסת עלויות ייצור משותפות לפי שיטת "יחס מחזור מכירות".
מהי העלות למוצר ב' ברבעון השני של השנה?

א. 1.27 ₪ ליחידה.
ב. 2.22 ₪ ליחידה.
ג. 1.11 ₪ ליחידה.
ד. 1.96 ₪ ליחידה.
ה. 1.04 ₪ ליחידה.

הנח כי החברה מייחסת עלויות ייצור משותפות לפי שיטת "כמויות פיסיות של היחידות המיוצרות". מהו הרווח אותה רשמה החברה ממכירות מוצר ג' ברבעון האחרון של שנת 2010?

א. 16,346 ₪
ב. 21,346 ₪
ג. 22,087 ₪
ד. 12,596 ₪
ה. 17,087 ₪

לאחרונה הצליחה מחלקת המו"פ של החברה לשדרג את מוצרי החברה. תהליך השדרוג מבוצע לאחר תהליך הייצור המשותף, לכל מוצר באופן ספציפי.

הליך השדרוג כרוך בעלות נוספת (שאינה חלק מהעלות הכרוכה בייצור המשותף). ניתן למכור את המוצרים המשודרגים במחיר גבוה יותר בשוק התרופות.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©

להלן נתונים אודות מחיר שדרוג ומחירי מכירה לאחר שדרוג למוצרי החברה:

המוצר	מחיר מכירה ליחידה (₪)	עלות עיבוד נפרדת ליחידה
א'	5	2.5
ב'	4	1.25
ג'	3	0.75

הנח כי החברה ייצרה ברבעון השלישי לשנת 2010 אותה כמות יחידות שיוצרו ברבעון השני לשנה זו. כמו כן, הנח כי סך עלות הייצור המשותפת הייתה זהה לזו שהתהוותה ברבעון מספר 2.
כמו כן, הנח כי החברה מכרה את כל המלאי אשר היא ייצרה ברבעון השלישי.

מהו הרווח המקסימאלי אותו תוכל להשיג החברה ממכירת מוצריה ברבעון מספר 3 לשנת 2010?

א. 129,490 ₪
ב. 131,550 ₪
ג. 137,800 ₪
ד. 148,100 ₪
ה. 159,050 ₪

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל-www.GooL.co.il
כתב ופתר – רו"ח תמיר וימן ©